

Artykuł 11

Sytuacje zagrożenia i sytuacje wymagające pomocy humanitarnej

Państwa Strony podejmą, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego oraz międzynarodowego prawa praw człowieka, wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych w sytuacjach zagrożenia, w tym w trakcie konfliktu zbrojnego, w sytuacjach wymagających pomocy humanitarnej i w przypadku klęsk żywiołowych.

1. ZAPEWNIENIE OCHRONY I BEZPIECZEŃSTWA, W TYM DZIAŁANIA W CELU ZAPEWNIENIA UWZGLĘDNIANIA W KRAJOWYCH PROCEDURACH BEZPIECZEŃSTWA POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Ustawa o stanie klęski żywiołowej określa tryb wprowadzenia i zniesienia stanu klęski żywiołowej, a także zasady działania organów władzy publicznej i zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu klęski żywiołowej.

Rozwiązania szczegółowe dotyczące zwalczania skutków klęsk żywiołowych przyjmowane są każdorazowo w związku z wystąpieniem klęski i po dokonaniu oceny potrzeb w zakresie zwalczania jej skutków. Rozwiązania te mają powszechne zastosowanie na obszarze dotkniętym klęską. Potrzeby osób niepełnosprawnych uwzględniane są na równych zasadach jak potrzeby osób w pełni sprawnych.

Doświadczenia podmiotów uczestniczących w akcjach niesienia pomocy pokazują, że nie ma potrzeby opracowywania specjalnych procedur adresowanych do osób niepełnosprawnych.

W związku z klęską powodzi w 1997 roku przyjęte zostały rozwiązania gwarantujące udzielenie dodatkowej pomocy osobom niepełnosprawnym - poza pomocą adresowaną powszechnie. Ustawa o stosowaniu szczególnych rozwiązań w związku z likwidacją skutków powodzi, która miała miejsce w lipcu 1997 roku przewidywała, między innymi:

1/ przeznaczenie środków PFRON na:

- utrzymanie zagrożonych likwidacją, z powodu powodzi, miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
- pożyczki zakładom pracy chronionej, które poniosły straty w wyniku powodzi,
- utrzymanie zagrożonych likwidacją warsztatów terapii zajęciowej z powodu powodzi,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego utraconego w wyniku powodzi,

2/ przekazanie przez zakład pracy chronionej środków zakładowego funduszu rehabilitacji innemu zakładowi pracy chronionej, który poniósł straty w wyniku powodzi, z przeznaczeniem na pomoc dla osób niepełnosprawnych zatrudnionych w tym zakładzie,

3/ umorzenie w 100% pożyczek przyznanych przed powodzią ze środków PFRON osobom niepełnosprawnym na działalność gospodarczą oraz zakładom pracy chronionej jeżeli w związku z powodzią nastąpiła utrata możliwości spłaty pożyczki,

4/ umorzenie należności ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne pracowników od zakładów pracy, które doznały szkód wskutek powodzi na wniosek tych zakładów, umotywowany doznaniem wskutek powodzi poważnych szkód majątkowych, jak też umorzenie wpłat na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

5/ zwolnienie od podatku dochodowego kwot umorzonych pożyczek przyznanych przez PFRON osobom niepełnosprawnym na działalność gospodarczą oraz zakładom pracy chronionej na cele inwestycyjne, jeżeli w związku z powodzią nastąpiła utrata możliwości spłaty pożyczek.

W związku z powodziami w 2010 roku ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 roku przewidywała, że środki PFRON mogą być przeznaczone na:

- utrzymanie zagrożonych likwidacją na skutek powodzi miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
- odtworzenie zniszczonej lub utraconej na skutek powodzi infrastruktury i wyposażenia warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej oraz przedsiębiorstw osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych utraconych lub zniszczonych na skutek powodzi,
- usunięcie powstałych na skutek powodzi szkód w obrębie zlikwidowanych uprzednio barier technicznych i architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (finansowanie remontów, readaptacja oraz zakup sprzętu),
- dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na likwidację skutków powodzi w związku z zatrudnianiem i rehabilitacją osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą środki zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych mogły być przeznaczone na:

- odtworzenie infrastruktury i wyposażenia, utraconych lub zniszczonych na skutek powodzi miejsc pracy oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych u dysponenta tego funduszu,
- pomoc indywidualną dla osób niepełnosprawnych, w szczególności na zakup utraconego lub zniszczonego sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych lub na ograniczenie barier technicznych i architektonicznych powstałych na skutek powodzi,
- ratowanie zagrożonych likwidacją na skutek powodzi warsztatów terapii zajęciowej prowadzonych przez dysponenta tego funduszu,
- na przedsięwzięcia wspólne lub na bezzwrotną pomoc na usuwanie skutków powodzi u innego dysponenta funduszu rehabilitacji, który poniósł szkody na skutek powodzi.

Pożyczki przyznane przed dniem wejścia w życie ustawy ze środków PFRON osobom niepełnosprawnym na działalność gospodarczą lub rolniczą oraz zakładom pracy chronionej mogły zostać umorzone w całości lub w części, wraz z odsetkami, jeżeli w związku z powodzią nastąpiła utrata możliwości spłaty pożyczki.

Pomoc finansowa specjalnie adresowana do osób niepełnosprawnych (jednorazowe świadczenie), udzielana była przez PFRON w ramach programu „Powódź 2010”. Oddziały PFRON, na terenie działania których wystąpiła powódź, zorganizowały akcję informacyjną dla poszkodowanych osób niepełnosprawnych o możliwości uzyskania pomocy.

2. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W CELU ZAPEWNIENIA, ŻE UDZIELANA POMOC HUMANITARNA BĘDZIE DOSTĘPNA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, DZIAŁANIA PODEJMOWANE W CELU ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INSTALACJI SANITARNYCH W SCHRONIENIACH I OBOZACH DLA UCHODźCÓW.

Wyposażenie ośrodków dla uchodźców

Niepełnosprawni cudzoziemcy ubiegający się o nadanie statusu uchodźcy kwaterowani są w ośrodkach dostosowanych do ich potrzeb (obecnie 4 spośród 19 ośrodków dla uchodźców). Ośrodki mają podjazdy oraz pokoje z dostosowanymi łazienkami.

Osoby niepełnosprawne mają zapewnioną w ośrodku stałą pomoc medyczną oraz asystę pracownika socjalnego. Ponadto, osobom o trwałych lub czasowych urazach, które nie mają

odpowiedniego sprzętu, Urząd do spraw Cudzoziemców zapewnia sprzęt medyczny – wózki inwalidzkie, kule łokciowe, podpórki, balkoniki, protezy.

W ramach projektu „Poprawa warunków zakwaterowania oraz zakup sprzętów i materiałów dla ośrodków własnych Urzędu do spraw Cudzoziemców w roku 2010 zakupionych zostało 8 wózków inwalidzkich, 4 podpórki czterokołowe, 4 balkoniki kroczące, 8 czworonogów, 8 par kul łokciowych. Sprzęt jest przekazywany do użytku potrzebującym, w miarę potrzeb.

Stopień dostosowania ośrodków (podjazdy, pokoje z przystosowanymi łazienkami) jest wystarczający w stosunku do potrzeb – jest odpowiednia do liczby niepełnosprawnych cudzoziemców znajdujących się pod opieką Urzędu do spraw Cudzoziemców.

Jeżeli wymaga tego ich stan fizyczny lub psychiczny, osobom niepełnosprawnym zapewniany jest przewóz w celu złożenia zeznań i oświadczeń w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy, Możliwe jest także wykonanie tych czynności w miejscu pobytu cudzoziemca.

Pomoc humanitarna udzielana przez Polskę innym państwom

Polskie grupy poszukiwawczo-ratownicze uczestniczące w międzynarodowych akcjach pomocy humanitarnej udzielają pomocy ratowniczej i humanitarnej wszystkim poszkodowanym w katastrofach naturalnych lub klęskach żywiołowych, bez względu na narodowość, stopień sprawności fizycznej, poglądy polityczne, wyznawaną ideologię, przynależność rasową, religijną, płeć, przynależność etniczną – kryterium udzielania pomocy jest nagłość potrzeb. Szczególne działania adresowane do osób niepełnosprawnych są podejmowane w razie gdy dane państwo-odbiorca pomocy zgłosi potrzebę uzyskania tego rodzaju pomocy.

Doświadczenia podmiotów uczestniczących w akcjach niesienia pomocy pokazują, że nie ma potrzeby opracowywania specjalnych procedur adresowanych do osób niepełnosprawnych, gdyż są one traktowane na równi ze wszystkimi potencjalnymi odbiorcami pomocy.